

Velja v Ljubljani

in po pošti:

za leto . . . K 14—
za pol leta . . . 7—
za tretje leta . . . 21—
za pet let . . . 7—

za izposojništvo:

za leto naprej K 105—
za pol leta . . . 50—
za tretje leta . . . 25—
za pet let . . . 10—

Jugoslavavij

Plačano do

Na pisemno naročilo brez
pobližnjega denarja se ne
moremo oziirati.

Licijalna knjižnica

Ljubljana.

je pe-
radu— i in pl-
cer 1 mm visok — 45 mm
širok prostor za enkrat
40 vln., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 12. Telefon
št. 480. — Društvo je na Marijinom trgu
št. 8. — Telefon št. 12.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vpisništvo vodo inzeratov i. dr. se naj pri-
loži se odgovor dopisnica ali namaka. — Dopisi
naj se hranijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Kaos.

Igra se začenja znova. Versajska
mirovna pogodba se že kiha — val
prihaja od Amerike.

Wilson ima v senatu proti sebi
ostro opozicijo, ki ji je cilj, da se
versajska mirovni traktat v Zedinjenih
državah ne ratificira. Ta boj zasledu-
jejo evropske alirane države na za-
padu s precejšnjo nervoznostjo. Saj
bi v slučaju opozicijske zmage raz-
padla francoskoangleškoameriška za-
ščitna zveza, ki je g. Clemenceau-u
ščitna zveza, ki je g. Clemenceau-u
gotovo najbolj pri srcu. Italija, ki ni
deležna dobrot te konvencije, bi pa
seveda čutila vsaj prikrito škodo-
željnost.

Toda še vse drugačni temelji se
majejo. Eden najhujših nasprotnikov
Wilsonovih je senator Knox, repre-
zentant vsemogočnih kapitalistov in
veleindustrijev severne Amerike. Knox
je imel pred kratkim v senatu izredno
oster govor, v katerem je povdarjal,
da bi dosegla Amerika s svojim vme-
šanjem v evropske zadeve samo to,
da bi se zvezale med seboj Nemčija,
Rusija in Japonska; proti tej zvezi bi
bila pa zapadna Evropa brez moči in
njena civilizacija obsojena na pogin.
Amerika naj se drži svoje Monroe-ve
doktrine in po enakem načelu pre-
pusti Evropi, da obračuna sama s
seboj. Knox je omenjal, da je pariška
konferenca ustvarila vse polno Alzacij
ter sklenil svoj govor z apelom, da
naj Zedinjene države od centralnih
držav ne zahtevajo ne materialne, ne
teritorialne odškodnine ter versajski
mirovni traktat kratkoma zavržejo.

Četudi to ekstremično naziranje
Knoxovo mogoče ne bo prodrlo, je
skoraj gotovo to, da bo senat glasoval
za izdatne spremembe — in to je
dovolj. Kajti v tem slučaju je medse-
bojna ratifikacija med Ameriko in n. pr.
Francosko in Angleško po sedanjih
konstitucijah nemogoča. Francoski in
angleški parlament namreč nimata pra-
vice — kot jo ameriški ima — spre-
minjati mirovne določbe — pogodba

se tam en bloc ali sprejme, ali pa
zavrže.

Zlasti je močna ameriška opozi-
cija proti klavzuli, po kateri pripade
kitajska provinca Santung Japonski.
Ameriški kapital se boji prevelike okre-
pive japonskega konkurenta, do ka-
tere bi sigurno prišlo, če bi se pod-
vrglo japonskemu kapitalu to ozemlje
s 33 milijoni prebivalcev.

Wilson, ki smatra ustanovitev
zveze narodov, pa če je ta še tako
na slabih nogah, za svoje življenjsko
delo, hoče apelirati na narod. Pri-
pravlja se na agitacijsko pot po Ze-
dinjenih državah, zlasti pa na daljni
zapad, kjer ima opozicija najbolj trdna
tla, kar je vsled sosedstva Japonske,
ki pomeni za ameriško trgovino to,
kar Nemčija za Anglijo, docela razum-
ljivo. Za njim nameravata pa slediti
senatorja Borah in Johnson, da pri-
redita povsod protigitacijske meetinge,
čim se predsednik odpelje. Čisto v
amerikanskem stilu; kot lov avtomo-
bila na drugi avtomobil v kinemato-
grafu.

Zanimivo dejstvo je pri tem, da
se oglašajo pri opoziciji v avdicenco
zastopniki raznih evropskih narodov,
ki so z versajsko mirovno pogodbo
tudi nezadovoljni. Ti ameriški dr-
žavljeni, ki ne morejo preboleti ne-
pravičnega kosanja stare domovine,
predlagajo senatu svoje protestne iz-
jave, ki jih opozicija preračunano upo-
rablja proti Wilsonu.

Boj je torej trd in ta situacija ne
more ostati brez upliva na Evropo.
In res, Nemci že agitirajo. Mreže so
vrgli povsod. Na Kitajskem v prvi vrsti.
Kitajska, ki je bila nekaj časa skoraj
že pripravljena, da se začne glede
Santunga pogajati z Japonsko, je sedaj
izjavila, da tega sploh ne stori, predno
ne ratificirajo mirovne pogodbe Ze-
dinjene države. Ta „predno“ je pa po
vsem tem, kar smo razložili, velik pro-
blem in sinovi nebeskega cesarstva so
sklenili, da bojkotirajo vse, kar nosi
japonsko ime. Sicer tako mirni pre-
bivalci Santunga so zavreli: demotirajo

japonske banke in veletrgovine, uni-
čujejo vse japonsko blago tudi če ga
dobijo pri kitajskem trgovcu. (Kot
curiosum to-le: brez odškodnine sežgo
japonske fabrike v kitajskih bogatih
zalogah, kitajskim krošnarjem po cestah
jih pa pokupijo in nato unčijo.) Kri-
ni voda torej niti na Kitajskem.

Enako močna je nemška agitacija
v Mehiki, kjer je bil že med vojno
eldorado za Nemce in sedaj se pri-
pravlja tlakaj izseljevanje iz Nemčije
v veliki meri. Celotna mehiška vlada
bi morda tako kolonizacijo podpirala,
zunanji minister Aguirre Berlanga se
je že ponovno izrazil v tem smislu.
In da bi ti nemški kolonisti ne delo-
vali v konsolidacijo razmer po pari-
škem receptu, je jasno. Mehika bi
postala v tujini važna nemška posto-
janka, kajti že sedaj imajo Nemci iz-
redno razvito n. pr. šolstvo.

Na drugi strani zopet je v gibanju
Armenija, Egipt, Indija, skratka: cel
vzhod.

V takem položaju so posamezne
klavzule v mirovni pogodbi z dr-
žavami „minorum Gentium“ kot n. pr.
z Avstrijo, Ogrsko ali Bolgarijo ter
njihovimi sosedi za antanto bolj po-
stranskega pomena. Skrbi jim dela
fundament — versajski traktat. Če se
zamaje ta steber, potegne za seboj
itak vse in s tem je računati tudi Ju-
goslaviji. V prihodnjih člankih se na-
meravamo ozreti nato, kakšne so naše
naloge in kakšne se nam kažejo smeri,
ki bi si jih morali pravočasno začrtati,
da ne bi v tem kaosu trpeli škode.

S—r.

Quo vadis, Italia?

(Nadaljevanje.)

1) Goriška je italijanska zemlja!
Tako so kričali Lahi v svet o Goriški,
Istriji in Dalmaciji. S tem nepoštenim
vikom so prisilili na Francijo in
Anglijo, da sta jim podpisali tisti
najnemoralnejši akt, imeno-
van „londonski pakt“. Oglejmo
si stvar pobliže:

Vemo, da šteje Dalmacija 600.000
prebivalcev, — a med temi je samo
15.000 Italijanov. Istra je več ko 3/4
slovenska. Trst, ako odštejemo reg-
nikole, je na pol slovenski, in Goriška
ima okoli 155.000 Slovencev ter le
18.000 Italijanov-Furlanov. Na Gori-
škem imajo Slovenci okoli 230.000 ha
zemlje, Lahi pa 100 krat manj, t. j. le
2300 ha. In če še pomislimo, da je
med Lahi vsaj 60% renegatske krvi,
— potem šele dobimo pravo sliko
o „purissimi terri italiani“,
katero hočejo Lahi za se na
publem temelju svoje lastne
nepoučenosti, pohlepnosti,
oholosti in same kljubovalne
trme!

Ako dimnujemo Trst in Istro, vi-
dimo, da je na Goriškem in v Dal-
maciji nasproti okroglo 740.000 Slo-
vanom le 36.000 Lahov. Te dve pro-
vinciji sta razmerno jako veliki in na
teh zemljah se Lahi takorekoč zgubijo!
Kako naj vendar priznavamo
Lahom, da so te zemlje laške.
in kako naj prenašamo njih
zasedenje? To je nemogoče,
temu se ne podvržemo nikdar,
nikoli, jamais! (Dalje prihodnjic.)

Kongres jugoslovanske omladine v Zagrebu.

Tajništvo pripravljalnega odbora
za kongres jugoslovanske omladine
v Zagrebu javlja: Ker se dan na dan
bližamo 11., 12. in 13. oktobru, ko
se vrši kongres, se javlja od vseh
strani večje zanimanje in odziv. Ven-
dar pa do danes niti z ene strani
ni bilo točno navedeno število ude-
ležnikov. Zato prosimo v interesu
bolje organizacije kongresa, urejenosti
glede vprašanja prenočišč in ostalih
potreb in kar najlepšega uspeha kon-
gresa, vse organizacije, skupine in
krajevne odbore, da nam čimprej po-
šljejo sezname udeležnikov, odkod
pridejo, s katerim vlakom, kdaj in v
katerem številu. To je potrebno, da

VADIMIR LEVSTIK.

Nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Začel je brati na glas, zibaje se in vzklikaje,
kakor bi se strašno zabaval:

„Joseph Vermeglen, tudi René de Lussac in
don José de las Sierras . . . pravo ime neznano;
raca na vodi, ta jim je zmešal streno! Se išče za-
radi vloma in ropa v podružnici Francoske banke
v Bordeauxu . . . Tristo medvedov, lepe reči si je
naprtil moj dvojniki . . . In ponaredbe menice za
40.000 frankov — nu, kajpak, španskemu grandu
je treba reprezentirati; kaj bi revež brez denarja!
Prav imate, stvar ni tako humoristična, kakor se
zdi na prvi mah . . . Popis osebe — vse se ujema,
sacrebleu! Oči . . . nos . . . usta . . . lasje — dovolite,
da se pogledam v zrcalu . . . Frapantno! Na prsih
ima tetoviran višnjevi komet — ne, veste kaj! Ali
pomnite, da je očital opra, umazani „Rdeči plamen“
mojim prijateljem norenja za „višnjevo repatico“?

„Zares,“ je mrmral Skobyll, ki je le s tažavo
skrival svoj notranji trepet. „Človek mora strmeti.“
„Mislim, da. V pomirjenje svoje in vaše vesti
vam lahko takoj pokažem, da jaz ne nosim repatice
na prsih,“ je rekel grof z glasom največje nedol-
žnosti. Ne menič se za goste pri drugih mizah, si
je začel odpenjati telovnik. „Sami pogejte, ne ma-
ram, da bi me imeli za bogme koga.“

Toda komisar ga je urno pograbil za roko.
„Stojte, grof, ne žalite me! Tega ne dovolim . . .

kaj vendar mislite o meni? Pravim, da ne; ali pa
bom gledal stran — vse kar je prav . . . Nič drugega
nam ne manjka, kakor da se grof Künigsbruch
legitimira pred policijo!“

Glas se mu je tresel od silne užaljenosti; toda
grofovo uho je ujelo v protestu nepristen zvok.

„Ne, dragi doktor, čast je čast; petkrat sem
jo branil s pištolo v roki, zdaj pa naj bi ostal kom-
promitiran zaradi bedastega slučaja?“

Razjezil se je in vlek za gumba tako razbur-
jeno, da so mu prsti odrekli pokornost. Že je iz-
diral briljantni buton na srajci, ko se je vendarle
posrečilo komisarju, dopovedati mu, da žali na smrt:
saj ga vendar vsi poznajo! Roka mu je omahnila
na mizo.

„Prav imate, bogme da; osmešil bi se bil kmalu,
če ne opljuval! Veste, vročekrvnost je dedna v naši
rodini, tako z materine kakor z očetove plati.
Kadar me takole popade, ne vem, kaj delam . . .
Res, hvala vam doktor; zapišem si vas med svoje
dobre prijatelje.“

„Nič hvale, gospod; tudi mi policisti vemo, kaj
je človeška dolžnost. Noblesse oblige,“ je dejal
Skobyll, cikaje na prejšnji razgovor.

„Ah, žalil sem vas,“ se je ustrašil grof. „Pa le
iz razposajenosti, verjemite mi; brez slabega namena.“
Komisar se je fino poklonil:

„Tako sem vas tudi razumel, visokorodje. Z
eno besedo — zadeva je položena ad acta; ne sme-
šimo se. Ako bi hodil don José de las Sierras po
naših krajih, bi vedeli kaj o tem.“

„Sigurno; avstrijska policija ima slavne tradicije!
Sicer pa sem vam poslal takoj od kraja svoje doku-
mente —“

„Bili so v prekrasnem redu!“

„In če bi bilo kdaj potreba —“

„Rotim vas, gospod grof! Igrajva rajši partijo
biljarda; saj nanj ste menda prišli.“

„Zares!“ Pogledal je na uro. „Ravno da še
utegnem: če ste tako prijazni? Dolgujete mi revanšo
od sobote zvečer.“

Stopila sta k biljardu. V svojem čuvstvu olaj-
šanja je grof čisto prezrl, da je doktor pobasal ne-
srečni časopis in ga spravil v prsni žep. Sopol je
globoko in gledal svetlo kakor človek, ki ve, da mu
je sodba spisana, pa se vendar raduje ob misli, da
mu ostaja vsaj kratka možnost upora zoper pogin,
ki visi nad njegovo glavo.

„Vsak hipce je dragocen,“ je koval v njegovi
glavi. „Ako že mora biti, se vsaj ne ujamem kot
šolarček in ne poginem kot ovca, marveč kot volk.
Trebam mi je ure, ko izpregovorim besedo obračuna
potem naj se zgodi . . .“

Krogle so se potrkavale po zelenem suknu.
Grof je strmel nad svojo mirnostjo in srečo, sma-
traje jo za dobro znamenje, dočim je igral komisar
od samega premagovanja slabše nego takrat, ko je
proč držal za kej. Gledalci so se zbrali ter obudo-
vali mojsterskih osemindvajset točk, s katerimi je
grof končal partijo: kako sigurno, kako elegantno;
oh, kdor zna, ta zna!

(Dalje prihodnjic.)

priljubljeni odbor pravi čas izve od vseh, ki žele, da dobe v redu stanovanje in hrano in da se jim uredi ugodno bivanje v Zagrebu. Isto velja tudi za poedince. Brez legitimacije, ki jih odpošljemo vsem onim, ki se žele kongresa udeležiti, ne dobi nihče popusta na železnici. Potrebno je; da posebni poverjeniki za skupine v Belgradu, Ljubljani, Sarajevu, Novem Sadu, Cetinju, Skoplju in Splitu pazijo na vse to, da se najlažje in najhitreje izvede organizacija kongresa. Pozivamo tovariše vseh pokrajin, da zbirajo prispevke za kongres, za katerega se naša javnost žal vrlo slabo zanima in ker so veliki stroški. Ako žele, da izvrši kongres v resnici v velikem slogu, kakor so bile dosedanje priprave, je splošna dolžnost vseh omladincev, da pripravljajni odbor izdatno podpirajo. Zato prosimo vse tovariše, da se pravočasno javijo in pošljejo referate, ker se zadnji čas ne bo moglo ozirati na nikake ugovore. Potrebno je, da dobi pripravljajni odbor referate čimprej, radi sestave programa in poslovnika zborovanja.

Mirovni posvet.

Mnenja franc. časopisja o podpisu mirovne pogodbe.

Ldu. St. Germain, 10. septembra. (DunKU.) Večerni listi v splošnem simpatično pišejo o podpisu mirovne pogodbe. »Intransigent« posebno poudarja, da nastop drž. kanclerja dr. Rennerja ni bil prevzet, da pa je izražal zaupanje v bodočnost avstrijske republike. Da so se jugoslovanski in romunski delegati branili podpisati mirovno pogodbo, temu ne pripisujejo nobene posebne važnosti. »Journal des Debats« omenja, da se romunski odpor Avstrije sploh ne tiče in da bo Srbija najbrž tekom roka t. j. do 13. septembra naknadno podpisala. Ker je smatrali, da se člen o varstvu manjšine ne bo nanašal na one pokrajine, ki jih je Srbija anektirala leta 1913. Povodom podpisa mirovne pogodbe zahteva omenjeni list v uvodniku, da naj vrhovni svet napram Nemčiji odločno zahteva premembo ustave. »Populaire« meni, da bo pogodba ravnokotako, kakor vse druge odločbe alijancev, ostala mrtva črka. Resnične svetovne sile se ne tvorijo v Saint Germainu, temveč v Rusiji, na kongresu strokovnih zvez v Glasgou in na sindikatnem kongresu v Lyonu.

Pravica nadzorovanja zveze narodov se ne bo nanašala na Staro Srbijo.

Ldu. Berlin, 9. septembra. (Čtu.) Reuterjev urad javlja: Iz Lugana poročajo »Secolul«, da ima načrt posebne pogodbe z Jugoslavijo glede varstva manjšin določbo, da se pravica nadzorovanja zveze narodov ne bo nanašala na Staro Srbijo. Tittoni je proti tej omejitvi ugovarjal, vsled česar jo je vrhovni svet odložil.

Politični pregled.

p Kriza se vleče. Naša država je na znotraj še razdrapana in od zunaj ogrožena, a gospodje v Belgradu navzlic temu slepomišljajo. Ne pride ne do koncentrijske, ne do koalicijske vlade. Izgleda, da opozicijonci, ki sicer drugače niso enotni, vendar v nekaki zvezi skupno nastopajo proti demokratsko-socialističnem bloku. Govoril se, da je opozicija enotna v tem, da se uredi država na federalističnih načelih. To pa so do zdaj še samo govornice... Ako je pa to resnica, potem se pa skoro res lahko imenujejo demokratski državnotvorno stranko. — Rečemo pa tudi lahko, da so demokratski mnogo popustili in se gotovo v neki meri potrudili, da bi prišlo do sporazuma. Skoro nehote moramo marsikaj takorekoč slepo priznati demokratom že radi tega, ker poleg drugih strank tako fanatično nastopajo proti njim tudi manjše stranke, ki so gotovo vse prej kot jugoslovanske. V časopisnih polemikah se kaže na vsak korak, da so strankam le strankarske, pa tudi celo osebne koristi merodajne. Pri tej priliki moramo deloma pritrčiti g. Mih. Pribičeviću, ki je napisal pred kratkim v »Riječi SHS« članek: Pisma inteligenci, v katerem pravi med drugim, da je kriza v naši inteligenci, ker ni dorasla današnjemu velikemu času našega naroda. Nismo še dozoreli za svobodo. Prehitro je prišla in prevelika je svoboda in nas je našla čisto majhne. Piemenski separatizem in strankarski spori, katerim zastoj iščeš pravi temelj, so pa sicer drugače znak, da smo pristnega slovanskega pokolenja; kajti — pravijo namreč tako — že tudi stari Slovani so imeli usodepolno lastnost nesloge ravno v kritičnih momentih. — Vzemimo slučaj: ta kriza in slepomišljenje v Belgradu je postalo usodepolno za državo. Kdo je kriv? Vsi se bodo prali ali krivce bo poiskala neizprosna zgodovina, ki ne pozna zavilih izgovorov in zagovorov, in ko bo narod zrelejši, bo proklinjal tiste, ki so mu zaigrali bodočnost.

p Iz narodnega predstavništva. Ldu. Belgrad, 10. sept. Tudi za današnjo sejo narodnega predstavništva je vladalo zelo veliko zanimanje. Galarije so bile nabito polne. Pred zaključkom seje so poslanci opazili, da se nahaja večje število opozicijonálnih poslancev, zlasti članov Narodnega in Jugoslovanskega kluba v diplomatskih ložah. Med poslanci v zbornici je nastal vsled tega nemir. Demokratski posianci so klicali: »Sede v diplomatskih ložah, mesto da bi glasovali! Sramota! Seidlerjevi vladi so izražali zaupanje, svoj ga nočejo. Hočejo svoje hrvatsko domobranstvo, ne smatrajo pa za svojo dolžnost, da bi glasovali!« Med poslancema dr. Ribarjem in Peršićem je prišlo do ostrega spopada.

p Vlada ne demisijonira. Ldu. Belgrad, 10. sept. Vesti nekaterih belgrajskih listov, da namerava vlada

demisijonirati, so neutemeljene. Vlada dogodkov v zbornici ne smatra za nezaupnico, temveč vidi v njih sabotažo parlamenta.

p Nesklepčnost zbornice. Ldu. Belgrad, 10. septembra. Današnja seja narodnega predstavništva je bila otvorena ob osemnajstih. Po dovršenih predhodnih poslih in nekaterih vprašanjih je prišla zbornica na dnevni red, to je na glasovanje o proračunski dvanajstini za mesec september v drugem čitanju. Pri prvem glasovanju ni bilo kvoruma. Po kratkem odmoru so glasovali v drugič. Za predlog je glasovalo 106 proti 35 poslancev, kar znaša skupaj 141 glasov. Kvorum tedaj zopet ni dosežen. Nato je predsednik v sporazumu z vlado odložil sejo na bodoči ponedeljek ob šestnajstih.

p Taktika Demokratske zajednice. Zagreb, 10. septembra. »Hrvat« poroča iz Belgrada, da se je pojavila v Demokratski zajednici baje močna struja, ki energično zahteva, naj prekine zajednica vsa nadaljna pogajanja s srbskimi radikali in začne proti njim najostrejši boj. Ta struja zahteva posebno tudi, da Davidovičeva vlada ne odstopi, ampak ostane slej ko prej na svojem mestu. Druga, zmernejša struja pa želi, da nadaljuje Demokratske zajednica svojo taktiko spravljivosti in popustljivosti in da naj zlasti z demokratsko Davidovičovo vlado omogoči početek vseh pogajanj z radikali in drugimi skupinami.

p Hrvatski seperatisti. Zagreb, 10. septembra. — Današnji »Hrvat« napada železniško upravo, ker je odredila nekaj železniških prog v vzhodni Slavoniji od zagrebške direkcije k belgrajski. Starčevićani so v svoji strankarski omejenosti tako zaslepljeni, da vidijo v tej naravni in skoziškosko nepolitični odrebi zopet nov udarec za hrvaško integriteto. Češ da zgubi Hrvaška s tem nad 300 km železniške proge. Z ljudmi »Hrvatove« vrste bo postala pač v najkrajšem času vsaka debata nemogoča.

p Zbiranje podatkov o delovanju onih tujcev, ki so se odlikovali za jugoslovansko stvar. Ldu. Belgrad, 10. septembra. Vojno ministrstvo zbira podatke o delovanju onih tujcev, ki so se med vojno odlikovali za našo jugoslovansko stvar. Dotični naši prijatelji bodo predloženi regentu v odlikovanje.

p Radi odpora Jugoslavije ponesrečili poizkusi ustanoviti donavsko zvezo. Ldu. Dunaj, 11. sept. (Čtu.) Na zborovanju kmetov v Salzburgu je nemško-avstrijski mirovni delegat dr. Schönbauer poročal, da je v zadnjih dneh posebno Anglija vse poskušala, da ustanovi donavsko zvezo in da pridobi za to Nemško Avstrijo, ji je obljubljala teritorialne koncesije. Poizkusi pa so se ponesrečili vsled odpora Jugoslavije.

p Italijansko politično nasilstvo na Reki. Ldu. Reka, 11. sept. »Consiglio Nazionale« se čudi, da bi pred svojim razpustom ne smel uve-

javiti novi volilni red za mestni svet. Tozadevni zakonski načrt je že izdelan in določa, da ima volilno pravico vsak reški podanik, ki je dovršil 20. leto, brez razlike spola. Teh reških podanikov se je nahajalo 1. januarja v mestu samo 17.097. Reka bi imela torej kljub temu, da ima trikrat toliko prebivalcev, samo teh 17.000 volilcev. Ako postane ta volilni zakon pravomočen, se Jugoslovani na Reki ne nameravajo udeležiti volilnega boja.

p Graziolli gre. Ital. poveljnik na Reki general Graziolli je odšel, kakor znano, pred nekaj dnevi na daljši dopust. S seboj je vzel tudi svojo rodbino in vse svoje pohištvo, ki ga je imel v neki vili v Opatiji. Iz tega sklepajo, da se general ne namerava več povrniti na Reko. Njegovo stališče je bilo omajeno že dalje časa. Zadnji udarec pa so mu zadali rezultati mednarodne preiskovalne komisije, ki je ugotovila, da je Graziolli sam v veliki meri kriv znanih reških dogodkov in da je on glavni inspirator nestrpne italijanske politike na Reki.

p Italijanske laži. Ldu. Reka, 11. septembra. Italijanski tržaški listi prinašajo dolga poročila o dozdevnih dogodkih v Zagrebu, pri katerih je baje padlo več Francozov. Listi zahtevajo, da se naj odpošlje v Zagreb misija 4 generalov, ki naj razpusti zagrebško policijo, postavi jugoslovansko vlado pod nadzorstvo in izroči varnostno službo Angležem in Američanom, ker ni nikake razlike med dogodki v Zagrebu in na Reki. (Samobesbi umevno je, da se ta poročila italijanskih listov izmišljena in da se jih ne izplača dementirati.)

p Italijanska vlada je izdala naredbo, ki izjenačuje srednje šole v Trstu in v ostalem zasedenem ozemlju s srednjimi šolami v Italiji.

p Osnovanje okrožnih finančnih uprav. Ldu. Belgrad, 10. sept. Finančni minister je odredil, da se po vsej kraljevini osnujejo okrožne finančne uprave.

p Minister Veljković zbolel. Ldu. Belgrad, 10. sept. Finančni minister dr. Veljković je nevarno zbolel.

p Za nadškofa v Pragi je bil imenovan monsignor Kordač. Novi nadškof do sedaj politično še ni nastopal.

p Protestni shod čeških starišev na Dunaju. Ldu. Dunaj, 10. sept. (Čtu.) Češki stariši 14. okraja so imeli včeraj radi čeških šol protestni shod, katerega se je udeležilo 1300 oseb. Shod je sklenil resolucijo, da Čehi svojih otrok ne bodo pošiljali v nemške šole in da bodo vztrajali v boju za češke šole do skrajnosti. Otroke še nadalje vpisujejo v Komenške šole.

p Balfour odpotuje na Angleško. Ldu. Lyon, 10. sept. (Brezž.) Angleški delegat na mirovni konferenci v Parizu, minister za zunanje posle Balfour, odpotuje na Angleško. Dosej se še ne ve, kdo ga bo nadomestoval.

Dr. Janko Leskovec:

Jubilej in še kaj.

Spomini in slike iz vojne dobe.
(Konec.)

Vrnil sem se na Kranjsko in mislil, da bo vsaj zdaj mir. Kaj še! Koder sem hodil, pri teti ali doma, povsod so mi bili orožniki za petami. Videlo se je vrlim možem, da jim je njihov posej neljub, a morali so storiti svojo dolžnost.

Posebnega neprijatelja sem imel v majorju deželne žendarmrije, ki je dal žendarmrijski postaji v Domžalah sledeča naročila, ki je navedem kot »siguum temporis«: Poročati je, če so dohodki, premoženje, podpore in zlasti politično obnašanje imenovanega dr. popolnoma brez prigovora, ali če bi kazalo z ozirom na njegovo državno nevarnost (sum) odrediti odgon iz etapnega prostora ali iz Doba. Zakaj je ta lump (prečrtano in popravičeno v mož) vedno pri poštarici v Dobu, zakaj ni pri svoji materi v Škofjiloki? Kdo mu daje denar? Ali je poštarica premožna? Kje občuje in s kom?

Dobite ovaduhe (konfidente). Nekaj sovražnikov bo vendar imel, ki ga lahko opazujejo. Je sumljiv, da posluša telegrame in razširja razburjive vesti. Naj se v tem oziru poroča itd. itd. itd.

Ni mi bilo neprijetno radi mene, pač pa radi sorodnikov in radi ljudi, ki so v takih majhnih krajih seveda brusili jezike. — Ko sem se preselil kot odvetniški kandidat v Ljubljano, je bilo v letu 1916 sicer bolj mirno, vohanje se je začelo znova 1917, ko se je policijsko ravnateljstvo iz starih števil »Dneva« poučilo, da sem bil predsednik pripravlj. odbora slovenskega društva »Triglav« v Belgradu. Znani Skubelj je hotel na vsak način dognati, da sem bil poslan kot agent g. poslanika Hribarja v Belgrad. Ker se njegovi dokazi niso posrečili, me je konfiniral in to stanje je ostalo, dokler niso bile internacije in konfinacije vsled parlamentarne intervencije dvignjene. In kake nastope sva imele z njim radi mojih pritožb na člane parlamenta!

Naj taj, kdor hoče, preganjanja vplivajo in poterejo človeka duševno.

S kakšnim veseljem sem študiral in se zanimal pri svojem prvem šefu za pravo in pravna vprašanja! Kasnejši dogodki so pokvarili vse navdušenje in radost; z neko satirično jezo sem gledal zakonike; saj so se vsi skupaj izkazali v vojski le kot cunjia papirja. Človeku se življenje prezgodaj zagreni; o tem pričajo prerano osiveli lasje in stalna duševna depresija, dočim ga na zunaj spominjajo na težke čase le jetniški znaki v perilu.

Dobili smo Jugoslavijo, po kateri smo toliko hrepeneli in za katero smo tudi nekaj žrtvovali. In vendar je nezadovoljnost velika. Razumem Vas popolnoma, tovariši: Porabili so Vas za nujno delo, nastavili morda začasno, a pozneje, ko je bilo tisto opravljeno, so Vas odslovili s hladnim srcem in pogledom, po znanem geslu, da je zamorec svojo dolžnost že storil. A bivši Avstrijakanti, ki so v petih letih petkrat spremenili prepričanje, sede na ošabnih prostorih in se Vam rogajo. Vidite prijatelji, tole je Vaša tragična krivda: Kakor pred avstrijsko politiko niste razumeli kriviti hrbita, tako se tega tudi v Jugoslaviji niste

naučili. In pri demokratični upravi je to še veliko bolj potrebno. In zakaj niste strankarski kričarji? To bi se morda vendar obrestovalo. Spremljajte vendar svoj obraz, kakor nekdanji rimski Junus, morda dobite le službo kakšnega diurnista. Če ne, še tega ne bo; je preveč žlahte in klečeplazcev.

Glejte samo, kako se znajo tam na mejah ljudje leviti. Prijatelj sollicitator mi piše iz Lenarta: Vi ne veste, kako znajo prejšnji naši nemškutarji navdušeno popevati: »Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada«.

Gospod sollicitator je jako velik humorist in ga za njegov humor zavidam. Ima pa prav, bratje sotrpni. Spremenite se tudi Vi, morda v Italofile, gotovo bo Vam več neslo kakor prepričanje.

Koliko pa da za prepričanje vojni dobičkar? In denar, prijatelji in čast, ta je danes glavna stvar. Difficile est, satyram non scribere! (Težko je ne pisati ujedljivo!)

p Anglija ne bo nastopala aktivno proti boljševikom. Ldu. Nauen, 11. septembra. (Brezlično.) Angleški upravnik v Helsingforsu je napram zastopnikom časopisja izjavil, da ni računati na aktivno udeležbo Anglije pri nastopanju proti boljševikom, ker vzbuja ta misel v raznih političnih krogih na Angleškem močan odpor. Razen tega je armada po nadlogah svetovne vojne tako miru potrebna, da bi jo bilo težko uporabiti za novo vojno. Zato bo Anglija vse vojne operacije v severni Rusiji opustila. Vračanje angleških čet z Murmana se je že začelo. Kdaj pridejo v domovino še ostali, je le vprašanje časa. Nikakor pa ne bo Anglija pošiljala novih čet v Rusijo. V angleških vladnih krogih prevladuje mnenje, da mora Angleška pač zelo pazljivo zasledovati razmere v Rusiji, vendar pa se izogibati oboroženega vmešavanja. — Dvomi, da bi bilo možno Petrograd v kratkem zavzeti.

Dnevne vesti.

dn Popravek. V "Jugoslaviji" z dne 7. t. m. popravljamo nastopne tiskovne pomote, ki motijo razumevanje članka "Ninčičevi grehi". Druga kolona, 16. vrsta od spodaj namesto: »pomanjkanju ni karteles«, pravilno: »ponarejanju ni karteles«. Četrta kolona, 13. vrsta od zgoraj, manjkati besedi: »in brez«, pred besedo »izvoznice«. Peta kolona, druga vrsta namesto: »zavezale«, pravilno: »zavedale«. Peta kolona, sedma vrsta od spodaj, manjka beseda »postavka« brez besedo »žigogonanih«. — Je še par manjših pomot, ki pa ne motijo smisla.

dn Upravna komisija tehniško-visokošolskih študijskih fondov v Ljubljani, Turjaški trg 1/1, obvešča vse one abiturijente in slušatelje domačih in inozemskih tehniških visokih šol, ki žele državne podpore v namen svojih študij, da do 15. t. m. vpošljejo nekolkovane prošnje, katerim je priložiti študijska spričevala, krstni in domovinski list ter uradno potrjen izkaz o premoženjskih razmerah, v katerem je posebej navesti ali prosilec uživa že kako ustanovo. Na tozadevne že vložene prošnje se bo istotako oziralo. Abiturijentom, katerim se nudi prilika obiskovati tehniško visoko šolo v Ljubljani, se za inozemske tehniške visoke šole ne bodo podeljevali podpor; ob enem javljamo, da se na tehniki v Ljubljani še letos otvori kemični oddelek.

dn Ministerstvo za verstvo pripravlja zakonski projekt o ureditvi pravoslavne cerkvene oblasti. Projekt določuje duhovniške plače z 3000 do 6000 dinarjev letno. Škofi dobe 14.000, patrijarhi 30.000 dinarjev letno.

dn Kaj je s podporami dijakom srednjih in višjih kmetijskih šol? V zadnjem času se je bralo v vseh časopisih, da dobe slušatelji gozdarskih višjih šol od ministerstva za šume in rudarstvo visoke letne študijske podpore. Kaj pa je s slušatelji srednjih in višjih poljedelskih šol? Vsakdo ve, da nam primanjkuje mnogo kmetijskih strokovnjakov in strokovnih učiteljev, kar je tudi vzrok, da uprava pri našem kmetijskem oddelku še sploh ni urejena in da še ni misliti na ustanovitev novih strokovnih šol za kmetijstvo. Zakaj se za to stroko ne razpisuje štipendij in podpor? Pa se menda hoče zopet delovati v Lampedusašteršičevem duhu? Kaj nam treba strokovnjakov? Ljudje Bartlovega tipa se bodo nastavliali. Vzgjajali jih pa bomo na takozvani kmetijski šoli pri menihih v Zatični, kjer dosedaj še nobenega kvalificiranega strokovnjaka za pouk nimajo. Zanimivo je, pri vsej stvari to, da se hoče zatiški samostan izogniti morebitnemu razlaščenju svojega veleposestva s tem, da ustanavlja neko kmetijsko šolo brez strokovnjakov. Druga korist bi jim pa bila, da dobijo zadosno število kmetijskih delavcev; za poduk jim pa ni mnogo mar! Vlada, oddelek za kmetijstvo, oziroma ljudje iz Sušteršičeve dobe jim gredo menda na roko! Dobro bi bilo stvar javno pojasniti. Ne gre,

da Šušteršičevi privrženci in petolizci še vedno, oziroma že zopet začno svoje pogubonosno delovanje v škodo kmetijskemu stanu!

dn Na državni višji realki v Ljubljani prične šolsko leto 1919/20 radi popravi v poslopju nekoliko pozneje kot na ostalih srednjih šolah. Začetek se pravočasno objavi v časopisih. — Ravnateljstvo.

dn Slovensko planinsko društvo naznanja, da se bo koča na Kokrskem sedlu s 15. t. m. zatvorila.

dn Zasebni uradniki in uradnice Slovenije se opozarjajo, da ne hodijo v Zagreb iskat služb, ker vlada v Zagrebu velika brezposelnost.

dn Habsburžani v tujini. Iz Bazla se poroča, da je bivša cesarica Zita porodila dečka.

dn Neža Kokalj, ki ima svojega nečaka Franc Šubic v italijanskem ujetništvu, naj naznani svoj naslov na "Slov. Rdeči križ", Ljubljana.

Ljubljanske vesti.

I Poročevalci višjega šolskega sveta v petek, 12. septembra in v soboto, 13. septembra ne bodo sprejemali strank, ker bodo na seji višjega šolskega sveta.

I Imenovanja v zdravstveni službi. Njegova visokost prestolonaslednik je imenoval zdravstvenega nadzornika dr. Demetra Bleiwelsa-Trsteniškega sanitetnim referentom VI. činovnega razreda v Zdravstvenem odseku za Slovenijo in Istro.

I Vnovčevalnica za živino in mast kot državni zavod je svojčas napravila prekajevalnico za mesne izdelke in iste prodajala aprovizacijam pa tudi delikatesnim trgovinam v nadrobno razprodajo. Aprovizacije so po večini prenehale, ostale so le delikatesne trgovine za razpečevanje blaga. Te pa so od Vnovčevalnice po zmernih cenah kupljeno blago prodajale naravnost z ogromnim dobičkom. V interesu prehrane je bilo toraj treba, da se na cene mesnih izdelkov prišika in da se iste znižajo, za to je Vnovčevalnica otvorila zasebno prodajalno mesnih izdelkov v ljudski mesnici na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani. Ker so pa prostori v mesnici nedostopni in je prodajni čas prekratek, je preskrbela Vnovčevalnica primernejše in večje prostore za prodajalno v Stritarjevi ulici, v Krisperjevi hiši. Prodajalna se otvori v ponedeljek 15. septembra in se bo prodajalo od pol 8 do pol 1 ure in od 15 do 19 ure t. j. od 3 do 7. S tem dnem preneha tudi prodaja prekajene mesa v mesnici na Sv. Jakoba trgu. Cene izdelkov so se določile na podlagi nakupnih in produkcijskih stroškov, brez vsakega dobička. Vpoštevajo se je edino kritje režije. Ako bodo cene živine in prašičev padle, bo Vnovčevalca znižala tudi cene mesnim izdelkom. Izdelovanje se vrši pod strokovnim nadzorstvom, tako da je zajamčena najboljša kakovost in največja snaga. Blago oziroma izdelki in izdelovalne prostore nadzira vsak teden posebna komisija. Ceniki izdelkov so nabiti na vpogled v prodajalni.

I Maribor-Ilirija (res) = 1:0 (0:0). Včeraj je nastopilo na igrišču S. K. Ilirija moštvo S. K. Maribor proti rezervi S. K. Ilirije. Zadaja tekma med tema dvema moštvi v Mariboru se je iztekla z izidom 4:1 v prid Ilirije (res). Včerajšnja tekma je bila, žal, prepozno naznanjena, da bi bila dobro obiskana. V klub temu je bilo do 600 gledalcev. Obe moštvi sta razvili energičen boj, Ilirija (res) je pri tem pokazala vse slabe strani našega prvega moštva, zato ni mogla doseči uspeha, kajti Maribor se je dobro branil. V kombinaciji je bil celo boljši od Ljubljancanov. Sicer pa sta si bili obe moštvi precej enaki. Tako se je pričakoval rezultat 0:0, pa je tik pred koncem igre Maribor dosegel svoj gol. Vsi so mu čestitali. Občinstvo je Mariborčane radostno pozdravilo.

I Koncert Cirila Ličarja in Vilme pl. Thierryjeve se zaradi zaprek

vrši približno teden dni pozneje najbrž v soboto, 20. septembra. Vstopnice se nadalje prodajajo v trafiki. Definitivni dan koncerta se pravočasno objavi. Koncert bo nudil veliko tepega umetniškega užitka, ne bo »ruski«, ampak pošteno slovenski in jugoslovanski.

I Knjižnica „Splošnega slovenskega ženskega društva“ še vedno ni nanovo urejena, ker nekatere članice niti do danes niso vrnille izposojenih knjig. Nujna potreba je, da vrnejo članice vse knjige. Kdor tega ne stori tekom enega tedna, se naroče na njegov račun nove knjige.

I Ambonenti Narodnega gledališča, ki žele, da se jim pošilja gledališki plakati na dom, naj sporoče to Anončni ekspediciji Al. Matelič, Kongresni trg 3. Telefon 174.

I Shod mesarskih pomočnikov se vrši v soboto 13. septembra ob 8. zvečer v gostilni „Pepi“ pri klavnici.

I Kot ustanovna članica je pristopila h „Krakovsko-trnovskemu pevskemu društvu“ gospa dr. Bretl-ova z zneskom 100 K. Iskrena hvala! Naj bi bilo veliko posnemovalcev!

I Iščem svojega brata Kosovelj Ivana. Vrnil se je pred 3 tedni iz Rusije ter je že tu v Ljubljani nekam brez sledu izgubil. Kdor o njem kaj ve, naj to naznani Mariji Skornik na naslov našega upravništva.

I Zasebni trgovski tečaj. V vseh kulturnih državah so dovoljene zas. trgov. šole, ker jih na podlagi ustave nihče zabraniti ne more. Imamo našeto takih šol tudi v Srbiji in Hrvaški, zato ni nič čudnega če so javnosti gotove naredbe popolnoma nepojmljive. — Ugledni ljublj. meščan in veletrgovec mi je poslal inserat zas. trgov. šole Rizi Berger, kateri je bil 4. t. m. priobčen v „Agramer Tagbl.“ (10 mesečni, da celo 5 mesečni tečaj.) Spremono pismo se glasi: „Kakor razvidite, obstoje v Zagrebu tudi zasebni trg. tečaj. Zakaj pri nas ne? Ali je kaj hušega, če se dekle nekaj trgovskega nauči? Čala gonja zoper te šole se mi zdi, je spet konkurenca. Vaša šola državo nič ne velja! Zakaj pa stroške davkoplačevalcev za nove šole? Tako piše človek, ki ima možgane v glavi. Odgovor na Erjavčev pamflet o zasebnih trgovskih šolah (v Slovincu) pa priobčim prihodnje dni da zberem ves material. — Fran Gorazd (Gärtner), lastnik trgovskega tečaja.

Pokrajinske vesti.

kr Pri poštnem uradu Št. Vid nad Ljubljano, politični okraj Ljubljanska okolica, se je otvorila brzojavna postaja z omejeno dnevno službo.

kr Braslovče. Pogreb kad. asp. Srečka Puncerja. Včeraj so pokopali v Braslovčah eno izmed žrtev pomladne koroške katastrofe, urednika „Jugosl. Korotana“, kad. asp. Srečka Puncerja, ki so ga prepeljali v njegov domači kraj iz Vovber na Koroškem. Pogreba koroškega junaka se je udeležilo mnogo občinstva in razna sokolska društva. Naš Srečko je bil eden izmed tistih redkih idealnih Slovencev, ki so pozabili na sebe in svojo bodočnost ter se že takoj po preobratu stavili v službo domovine. Ko je mnogo dijakov zapustilo vojaško službo in šlo študirat, je on rekel, da še ni čas za to, dokler ni domovina spasena. Ni se bal smrti. Večkrat se je izrazil, da je vesel, da ga niso ubili v stari Avstriji za narodno sužnost, zdaj pa da nima več strahu pred smrtjo, ko se gre za resnično domovino. Bil je skoro od preobrata cel čas na Koroškem in si je pridobil zlasti s svojim listom „Jugosl. Korotanom“ neveljnih zaslug za probujanje nezavednih koroških bratov. Nas, njegove prijatelje, je črna vest o njegovi smrti zelo pretresla, ker smo ga dobro poznali in vedeli, kakšna škoda je za njega, ki je bil iskren in nadarjen in je še mnogo obetal. — Bodi ti lahka, domača zemljica!

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!

Zadnje vesti.

Izvirna telefonska in brzojavna poročila „Jugoslaviji“.

Prestolonaslednik v Zagrebu.

Zagreb, 11. septembra. Določeno je, da pride prestolonaslednik Aleksander gotovo 5. oktobra t. l. v Zagreb. Konstituiral se je poseben sprejemni odbor iz vseh slojev meščanstva.

Jugoslavija podpiše mirovno pogodbo z Avstrijsko republiko?

Belgrad, 11. septembra. V političnih krogih vlada močna depresija, ker prevladuje mnenje, da bo morala naša mirovna delegacija podpisati mirovno pogodbo z Avstrijsko republiko. Podpisali sta jo namreč tudi Češka in Poljska.

Slov. uradniki zapuste Belgrad.

Belgrad, 11. septembra. Med slovenskim uradnistvom se pojavlja močan pokret, da radi malomarne državne uprave vsi slovenski državni uradniki korporativno zapuste Belgrad. Slovenski železničarji so že izpolnili tozadevno grožnjo ter zapustili Belgrad. Sploh vlada veliko ogorčenje nad poslanci, ki uganjajo s krizo frivolno igro namesto, da bi zastavili svoj vpliv, da se uredi in zboljšajo razmere, ki rastejo pri takih razmerah upravi čez glavo.

Stagnacija v Belgradu.

Belgrad, 11. sept. Radi Protičevega pisma Davidoviču je nastala popolna stagnacija in nikdo ne zna, kdaj in kako se bo kriza rešila. — Ministerski svet je imel danes dopoldne od 10.—12. in zvečer ob 6. seji. Kar je sklepal, se v javnosti ne ve.

Kriza v Belgradu.

Belgrad, 11. sept. V parlamentu se trdi, da namerava vlada odstopiti, kar pa ne bo res. Demokratska zajednica je sklenila namreč, da vlada vztraja in ne odstopi. V ponedeljek je zopet seja predstavništva in do tedaj se bo položaj razbistril. — Politički sodijo, da je mnogo kriv, da se kriza ne reši sedanji ministerski predsednik Ljuba Davidovič, ker ni dorasel tej težavni situaciji. Imenujejo se imena bodočih min. predsednikov: Pribičević, Drašković in Voje Marinković. Ker je prvi radikalcem trin v peti, prideta v poštev le zadnja dva. — V poslanskih krogih se zatrjuje, da bi mogle položaj razrešiti edino le volitve; nepriklipa pa je ta, da še ni uzakonjen volilni red.

Pašić in Trumbić pozvana v Belgrad.

Belgrad, 11. septembra. Razširja se vest, da sta pozvana v Belgrad Pašić in Trumbić in da se osnuje koncentracijsko ministerstvo pod Trumbićem ali dosedanjim predsednikom Nar. predstavništva Draža Pavlovičem.

Vojaška diktatura?

Belgrad, 12. sept. V vojaških krogih, tako med moštvom kakor tudi med oficirji, vlada veliko ogorčenje nad poslanci, ki se v tako resnem času ne morejo sporazumeti, da trpi vsled strankarske nestrpnosti država in narod. Če ne pride do dela, razženejo narodno predstavništvo in uvedejo vojaško diktaturo. Država in narod ne sme iti v pogubo radi samovoljnosti posameznih trmastih posilancev in nestrpnih strank.

Jugoslovanska posadka na Reki?

Reka, 11. sept. Kakor poroča „Giornale d'Italia“, bodo francoske čete v kratkem zapustile Reko in jih bo nadomestili oddelek jugoslovanskega vojaštva. To je baje povzročilo med reškimi prebivalstvom prav neprijetne občutke. (Ako je vest resnična, potem „neprijetne občutke“ dobro rasumemo. Op. ur.)

Gospodarstvo.

g Kruppove tvornice. Ker je Kruppovim tvornicam v zmislu pogodbe z Nemčijo prepovedano, liti topove, izdelujejo sedaj dnevno po 40 lokomotiv.

g Padanje kurza avstrijske krone. Ldu Belgrad, 9. sept. Današnja »Politika« se v posebnem članku bavi z vprašanjem padanja kurza avstrijske krone in trdi, da je zadnji mesec kurza avstro-ogrske krone v Ženevi znašal 13, potem pa 10 centimov. Parkrat je kurz krone padel tudi pod 10 centimov. Na naši borzi so se gibale cene od 30 do 32 dinarjev za sto kron, kar odgovarja razmerju med frankom in dinarjem v Ženevi. Se pred tremi meseci, ko je kurz avstro-ogrske krone padel, so listi izjavljali, da preti Avstriji denarni polom. Zavezniki se

trudijo, da izboljšajo pridobitno stanje Nemške Avstrije. Tudi londonski borzni listi se bavijo z vprašanjem kurza valute in pravijo, da to stanje škodi ostali Evropi. Rešitve za Nemško Avstrijo je treba iskati v Ameriki. Kot jamstva na posojila se morajo uporabiti rudniki, obdelana zemlja itd. Upniki Nemške Avstrije nimajo interesov, da se ta izključi iz mednarodnega gospodarskega življenja.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.
Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Proda se:

Moško kolo v dobrem stanu se ceno prodaja. Prodajo se tudi vinski sodi 200-300 l. Kolodvorska ul. 31. Pečar. 1358

Proda se pisalni stroj s cirilico. Ogleđa se pri Kranjcu, Sv. Petra cesta 28. 1358

Iluša z vrtno v Mariboru se prodaja. — Kje pove Josip Martinčič, gostilna pri »Crnem Jurju«, Maribor, Vetrinjska ulica. 1352

Prodajam voz (g/g) z oljnatim osjo. Pogleda se lahko v restavraciji Novi svet, Gosposvetska cesta. 1349

Manjša množina galanterijskega blaga, pripravna za vsakega malega trgovca ali kramerja je na prodaj. Naslov prodajalca v upravi lista. 1347

Wanderer motorno kolo 4 HP. 2 Cylindra dobro ohranjeno se prodaja. A. Gorec, Ljubljana, Marije Terezije cesta 14. 1342

Dve moški in ena ženska suknja ter ženska obleka in drugo naprodaj. Pred Skofijo 19/1, od 10.—2.

Kupi se:

Kupim vse številke lista »Slov. Stajerc« (v Kranju izhajal) in letnik 1909 in 1910 lista »Narodni List« (v Celju izhajal). Dajem za njih 1 cigareta i guban. — Ponudbe na naslov: Zlatko Planinc, žurnalist, Mostar (Hercegovina.) 1346

Kupujem smrekov les, jelka, brastov in bukev bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj ugotovijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom v Ljubljani. 419

Služba:

Koncipijenta sprejemam takoj. Pismene ponudbe prosim na naslov Dr. Fran Kardar, odvetnik v Velikovcu. 1353

Sprejme se prodajalka, dobro izveščana v trgovini mešane stroke. Istotam se sprejme tudi učenka z dobrimi spričevali. Kje pove upravnistvo Jugoslavije 1950

Ravno

Francuski tečaj otvori diplomirana učiteljica. Mesečni bonorar 24 K. Praškova ul. 10/III. desno. 1343

Trgovec v mestu na Gorenjskem išče kompanjona s 50.000—100.000 K kapitala. Uspeh gotov. Naslov v upravi. 1346

Vinska klet, pripravna tudi za skladišče se odda v najem takoj. Naslov v upravi. 1357

„GADJE GNEZDO“

Spisal Ulad. Levstik. Izdala Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cenabros. 3 K, vezano 10 K. GADJE GNEZDO je najlepša povest, kar jih je izšlo zadnja leta

ERDAL

Čistilo za čevlje, rujava in črna, števil. 1, ima v zalogi vsako množino, in pošilja po pošti trčka **Matija Trebar** Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6.

V Celju ali okolici kupim

hišo, vilo ali mlin z gospodarskim poslopljem. Ponudbe na ALFREDA LONGIN, Osijek, Adamičeva ulica 5, Slavonija.

Svarilo!

Kolo je bilo ukradeno 11. 9. 1919 dopoldne pred Kreditno banko. Kolo je bilo črno pleskano, znamke »Krista«, na kolesih rumeni pasovi, pnevmatika na žico (Drahtreifen) balanca navzgor zakrivljena. Vredno je bilo 1000 K. Kdor izsledi tata mu dam 200 K nagrade. Pred nakupom svarim vsakogar.

Tančič Viktor, nadzornik pivovarne Union, Ljubljana.

Varilca mila

veščega izdelovanja vsakovrstnega mila

išče

pod dobrimi pogoji

tovarna J. Gigović
Nova Gradiška (Slavonija).

Proda

se posestvo, obstoječe iz prenovljenega hišnega posloplja z gostilno, novega gospodarskega posloplja, vse z opeko krito, njiv, gozda, vinograda in sadonosnika, leži v kotu dveh okrajnih cest in meri okrog pet oralov; toraj je pripravno za vsakega obrtnika, tudi umirovljenca. Do cerkve je četrt ure. Proda se tudi z premičnino. Cena se izve pri lastnici Mariji Ferenc pri Sv. Barbari pod Mariborom.

Tvornica Jugoslavenske DIANA Menthol vinovice u Osijeku

traži za pojedine Rayone pouzdane agilne i dobro uvedene

zastupnike ili zastupnice.

Ponudbe sa naznakom referenca umoljava se na gornju adresu.

KRON piletaste rjuhe, sive, bele in rumene, lepo sortir. nudi na ducente **Marija Pečar** Sv. Petra cesta števil. 2.

Prvovrstna sveža slanina

(špeh) od pitanih stremskih prašičev se prodaja začasno vsaki dan na Predovičevi stojnici v Šolskem drevoredu od 1 kg naprej 1. vrste (riba) po K 30.—, II. vrste po K 28.— za kg.

Slikarska in pleskarska delavnica

Jenko & Šetina
Celovška cesta št. 89
Ljubljana VII.,

prevzema vsa v to stroko spadajoča dela. posebno sobno dekoracijske slikarije, stavbeno in pohištvno pleskanje itd. Uporablja se samo pristno blago. Postrežba točna, cene primerne.

Daljnogled

na prizme, Zeiss, velik, posebno svetloben, brez torbe, se prodaja. Cena 500 K. Ogleđa se v upravi »Jugoslavije«.

Spreten, bilancirajoča več knjigovodja

išče primerne službe. Obvlada slovenski, nemški in italijanski jezik. Nastopi lahko takoj. Event. ponudbe na upravo »Jugoslavije« pod »Knjigovodja«.

Kolinska cikorija

v zavitkih po 1/2 kg se dobi na debelo.

Rudolf Zore & Ko.
Ljubljana.

Učenca

poštenih staršev, povsem zdravega, s potrebno šolsko izobrazbo in kateri ima veselje do trgovine, sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji trgovska firma **J. KUŠLAN**, Kranj, Gorenjsko.

Krasna slika

našega preljubljenega generala Majstra

je ravnokar izšla. — Ljudstvo naj se mu izkaže hvaležno s tem, da si okraši svojo sobo z njegovo sliko. Ista stane 20 K, po poštnem povzetju 24 K pri založniku **VILKO WEIXL**, knjigarna v Mariboru.

Kolobarji

iz suhega, mehkega lesa za podkuriti, v vsaki množini dobavlja

F. & A. Uher

Pisarna: Šelenburg, ul. 4.
Skladišče: Šlomske ul. 12.

Ključavničarje

starejše, dobro izveščane za železokonstrukcije in izveščanega

strugarja za orodje se išče.

Elektrarna FALA ob Dravi.

Ključavničar

starejši izveščan v autogeničnem rezanju in varjenju se išče.

Elektrarna Fala ob Dravi.

Fotografi amaterji!

Razpošiljamo po poštnem povzetju, sort. zavitke z fotografičnimi potrebščinami in sicer, papir in kartone v velikosti 6/9, 9/12, ter večje, po tovar. ceni. Poštni sortir. zavitek ca. K 50.—

Rudolf Zore & Komp.
Ljubljana.

Odvetnik Dr. Ferdo Müller

prej odvetnik v Celovcu naznanja, da je otvoril svojo odvetniško pisarno v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 11 (staro okrajno sodišče).

NAZNANILO.

Otvoril sem v Pišberku, nasproti sodništvu trgovino z mešanim blagom in deželnimi pridelki

Razpošiljam tudi brusnice, črnice in maline, kakor tudi vse drugo sadje. Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojni obisk in narečila

P. KONČAR; trgovina z mešanim blagom.

Zelo dobro ohranjena »antika«, temnorudeča (vložena z bisernicami) kompletna oprava za salon se prodaja. Pojasnila daje »Anončna ekspedicija«, Al. Matellič, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Naznanilo otvoritve obrti.

Dovoljujem si uljudno naznaniti, da začnem z današnjim dnevom izvrševati

obrt izdelovanja glasbil

v Ptujju Mestni drevored št. 1. (Teutschmanov stolp.) Potrudil se bodem vedno vsa v to stroko spadajoča dela kakor izdelovanje plehastih glasbil (trobil) pihala, lesenih godal itd. S solidnim delom vestno in ceno izpeljati. Prevzamem proti promptni izvršitvi tudi vsa popravila, če še tako komplicirana.

S spoštovanjem
L. Fleischacker
izdelovalec glasbil v Ptujju, Mestni drevored 1.

Velika zaloga raznobarnega tu- in inozemskega modnega blaga. Najlepša izbira oblek lastnega izdelka po najnovejšem kroju, belih in barvanih srajc z in brez ovratnikov, samoveznic, športnih čepic itd. ter raznovrstnega manufakturnega blaga.

Prva kranjska razpošiljalna Schwab & Bizjak Ljubljana

Dvorni trg 3 — Pod Narodno kavarno.

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z o. z.

v Ljubljani, Marijin trg 8, Wolfova ulica 1

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

4%

čistih brez odbitka.

Inkaso faktur in trgovske informacije. Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje, in na blago ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji. Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.